

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
Şehir Tiyatroları

1914

Melek

Rüstem Ertuğ Altınay

Yöneten: Jale Karabekir

Sahne Tasarımı

Cihan Aşar

Kostüm Tasarımı

Aysel Doğan

Dramaturg

Sinem Özlek

Müzik

Deniz Noyan

Işık Tasarımı

Murat Özdemir

Efekt Tasarımı

Nuri Hafif

Afiş Tasarımı

Ayça Özgür

Oyuncu

Yeşim Koçak

**Detaylı Bilgi için
Okutunuz**

sehirtiyatrosu

sehirtiyatrosu

sehirtiyatrolari

sehirtiyatrolari194

Lisans eğitimini Boğaziçi Üniversitesi'nin Felsefe-Sosyoloji Çift Anadal Programı'nda, yüksek lisans eğitimini aynı üniversitenin Felsefe Bölümü'nde tamamladı. Doktora derecesini 2016 yılında New York Üniversitesi Performans Çalışmaları Bölümü'nden aldı. New York Üniversitesi, Viyana Üniversitesi, Viyana Uygulamalı Sanatlar Üniversitesi ve Avusturya Bilimler Akademisi'nde görev yaptıktan sonra 2019 yılında Marie Skłodowska Curie Bursu ile Sabancı Üniversitesi'nde çalışmak üzere Türkiye'ye döndü. Aynı yıl "Ulusal Abjeksiyonu Sahnelemek: Türkiye ve Diasporalarında

Tiyatro ve Siyaset" başlıklı projesi, Avrupa Araştırma Konseyi tarafından beş yıllık bir hibeyle ödüllendirildi. Türkiye tiyatrosu üzerine yapılmış en kapsamlı çalışmalardan biri olmayı hedefleyen bu projenin yürütücülüğünü gerçekleştirmek üzere Kadir Has Üniversitesi'ne katıldı.

Altınay'ın başlıca çalışma alanları arasında Türkiye tiyatro ve performans tarihi, sahne performansı ve gündelik hayat arasındaki ilişki, hafıza çalışmaları, toplumsal cinsiyet ve vatandaşlık politikaları bulunmaktadır. Bu alanlardaki makaleleri çok sayıda uluslararası hakemli dergi ve antolojide yer almıştır. Árni Magnússon Enstitüsü'nde İzlanda tiyatrosu üzerine araştırma yapmıştır. Kopenhag Üniversitesi, Salzburg Üniversitesi, Georg Eckert Uluslararası Ders Kitapları Enstitüsü, İstanbul Orient Enstitüsü ve New York Üniversitesi Washington ve Floransa kampüslerinde misafir araştırmacı olarak bulunmuştur. Araştırmaları Tarih Projesi Araştırma Fonu (Harvard Üniversitesi ve Cambridge Üniversitesi), SALT Araştırma Fonu, Pasold Tekstil Tarihi Araştırma Fonu, Koç Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Çalışmaları Araştırma ve Uygulama Merkezi Araştırma Ödülü, Ernst Mach Bursu (Avusturya Uluslararası Eğitim ve Araştırmada İşbirliği Kurumu) ve TÜBİTAK tarafından verilen çeşitli burs ve ödüllerle desteklenmiştir. 2020 yılında Bilim Akademisi Genç Bilim İnsanı Ödülü'ne layık görülmüştür. Altınay, akademik çalışmalarının yanı sıra 2008 yılından beri Tiyatro Boyalı Kuş'un çeşitli oyunlarında dramaturg, çevirmen, kostüm tasarımcısı ve oyun yazarı olarak görev yapmıştır.

Başlıca kitap çevirileri arasında Mezarımdan Yazıyorum (yazan Machado de Assis, Jaguar Kitap, 2013), Casuslar (yazan Michael Frayn, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2005), Ege'yi Geçerken: 1923 Türk-Yunan Zorunlu Nüfus Mübadelesi (derleyen Renée Hirschon, Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2005), Adalet Tutkusu (yazan Robert C. Solomon, Ayrıntı Yayınları, 2004) ve Tik Tak: Zamana Kaçamak Bir Bakış (yazan Jay Griffiths, Ayrıntı Yayınları, 2003) bulunmaktadır. August Strindberg'in Matmazel Julie oyunundan yaptığı çeviri (Agora Kitaplığı, 2012), Tiyatro Boyalı Kuş ve Kavim Tiyatro tarafından sahneye taşınmıştır. Arthur Miller ve Henrik Ibsen'den yaptığı oyun çevirileri yayına hazırlanmaktadır. Melek, yazarın ilk oyunudur.

İstanbul Üniversitesi Dramaturji ve Tiyatro Eleştirmenliği Bölümü'nde lisansını, Boğaziçi Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde yüksek lisansını tamamladı. Dört yıl Sosyoloji Bölümü'nde araştırma görevlisi olarak çalıştı. Işık Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Bölümü'nde on iki yıl ders verdi. Şu an Kadir Has Üniversitesi'nde "Ulusal Abjeksiyonu Sahnelemek" başlıklı projede çalışmaktadır. 2000'de kurulan ve Magdalena Project-Çağdaş Tiyatroda Kadın Ağı'nın üyesi feminist topluluk Tiyatro Boyalı Kuş'un hâlen genel sanat yönetmenliğini üstlenmektedir.

Toplumsal cinsiyet; feminist metin, dramaturji, sahneleme, performans alanlarında ve Augusto Boal'ın Ezilenlerin Tiyatrosu yöntemleri üzerine çalışmaktadır. Ezilenlerin Tiyatrosu Merkezi-Türkiye'nin (2008) kurucu üyesidir; Jana Sanskriti Uluslararası Ezilenlerin Tiyatrosu Araştırma Enstitüsü'nün (Hindistan-2015) yönetim ekibinde yer almaktadır.

Türkiye'deki kadın tiyatro çalışmalarını ele aldığı "Türkiye'de Kadınlarla Ezilenlerin Tiyatrosu: Feminist Bir Metodolojiye Doğru" adlı kitabı, 2017-2020 sezonunda İBBŞT'de sahnelenen Feride Eralp ile birlikte Türkçeleştirdiği Henrik Ibsen'in "Bir Bebek Evi (Nora)" ile yayına hazırladığı Şahabettin Süleyman'ın "Çıkılmaz Sokak" ve August Strindberg'in "Matmazel Julie" adlı kitapları Agora Kitaplığı tarafından yayımlanmıştır.

Tiyatro Boyalı Kuş'un Nora/Nurê adlı oyunuyla 2009'da Uluslararası Ibsen Ödülleri'ne (Ibsen Awards), feminist tiyatro çalışmalarından dolayı 2014'te Direklerarası Özel Jüri Ödülü'ne layık görülmüştür.

Çalıştığı oyunlar arasında metin ve rejisini üstlendiği Komediya 2020 (2019), Troyalı Kadınlar Korosu ya da Kayıp Tablet (2017), İç Ses (2011-2014), Ophelia'yı Kim Öldürdü? (2010); rejisini üstlendiği Kendine Ait Bir Oda (2019), Melek (2013), Matmazel Julie (2012), İadesiz Taahhütsüz (2010), Nora/Nurê (2010), Seni Seviyorum Diyecek Kadar Sarhoş? (2010), Tahterevallide Aşk (2008), Çernobil'den Sesler (2007) sayılabilir.

YEŞİM KOÇAK
(MELEK)

MELEK

YAZAN

RÜSTEM ERTUĞ ALTINAY

YÖNETEN

JALE KARABEKİR

DRAMATURG

SİNEM ÖZLEK

SAHNE TASARIMI

CİHAN AŞAR

KOSTÜM TASARIMI

AYSEL DOĞAN

MÜZİK

DENİZ NOYAN

IŞIK TASARIMI

MURAT ÖZDEMİR

EFEKT TASARIMI

NURİ HAFİF

OYUNCU

MELEK: YEŞİM KOÇAK

ASİSTANLAR

SERAP DOĞAN

EMRAH CAN YAYLI

YÖNETMEN YARDIMCILARI

EMRAH DERVİŞ SOYLU

PINAR PAMUK

Kanun: KAYAHAN ERDEM

K. Kemençe: DİLARA BAYRAM

Çello: ORCAN KOÇ

Flüt: ÖZLEM NOYAN

Soprano: DOLUNAY PİRCİOĞLU

İlk Oyun: 13 Ekim 2020, Harbiye Muhsin Ertuğrul Sahnesi

Süre: 70 Dakika / Tek Perde

KOSTÜM UYGULAMA

SİBEL USANMAZ

IŞIK REALİZATÖRÜ

ALİ BİRİNCİ

EFEKT UYGULAMA

NURİ HAFİF
YİĞİT CAN EFE

SAHNE TERZİSİ

FATMA DEMİR

AKSESUAR SORUMLULARI

BİLAL KURUOĞLU
TUNAHAN ALTUN
İLYAS ÖZCAN

SAHNE TEKNİSYENLERİ

SEYİT KIRDI
SÜLEYMAN ÇETİNER
SEZERKONYA
DURDUN SARIAHMET
BURAK YILMAZ
YUSUF ŞAHİN
KORAY SATIR

FOTOĞRAFLAR

NESRİN KADIOĞLU

GRAFİK TASARIM

AYÇA ÖZGÜR

BROŞÜR UYGULAMA

KORAY GÜN

Gönüllü asistanımız **Esra Yavuz'a** teşekkür ederiz.

BU DÜNYADAN BİR MELEK GEÇTİ

Gökhan Akçura

Kısa ömrüne birçok ad sıdırmış: Melek Muhlis, Melek Ferdi, Melek Ezgi ve Melek Kobra. "Hatıratı" da bu son döneme ait. Melek, operet kralı olarak anılan Muhlis Sabahattin'in kızı olarak çok genç yaşta Muhsin Ertuğrul'un filmlerinde rol alır. Sahibinin Sesi'ne plaklar doldurur. O dönemin yakışıklı jönü Ferdi Tayfur'a gönlünü kaptırır. Evlendikten sonra kocasının uyuşturucu tutkusu onu da esir alır. Babasının tiyatro topluluklarında primadonna olarak yurdu dolaşır. Ferdi'den ayrılır ama onu unutamaz. İstanbul Şehir Tiyatrosu'na girer. Son olarak Kral Lear'de Regan rolünde oynarken, sahnede kan kusar. O zamanların acımasız hastalığı verem Melek'i de eline geçirmiştir. İki ameliyat geçirir, ama iyileşmez. 1939 yılında, daha 25 yaşında iken yaşama veda eder.

Melek Kobra'nın hatıratı bundan 15 yıl kadar önce, bir sahafta Cengiz Kahraman'ın karşısına çıktı. Albümler dolusu fotoğrafıyla birlikte. Şöyle anlatıyor Kahraman: "Günlük yani 'Melek Kobranın hatıra defteri' hastanede yazılmıştı. İrkiltici bir durumdu aslında... Ölmekte olan birine ait defterler... Yaşadığı anlara tanıklık etmiş fotoğraflar... Ve seneler sonra bu duruma tanıklık etmek... İçimden bir ses bunları alıp saklamam gerektiğini söyledi... Dükkâna gittim, defterleri, evrakları, cep ajandalarını, fotoğrafları, yani Melek'ten kalmış hatıraları satın alarak eve getirdim." Eski Türkçe olarak iki deftere yazılmıştı bu hatıralar. Verem hastası olduktan sonra, yani ölümünden önceki bir buçuk yılı kapsıyordu. Hatıralar bana teslim edildikten sonra yeni Türkçeye çevrildi. Melek'in yaşamını da anlatan bir kitap olarak yayınlandı. İzleyeceğiniz oyun işte bu Hatıralar'ı sahneye aktarıyor. Biz onun ölümünden sonra Vasfi Rıza Zobu'nun yazdıklarını aktararak bitirelim bu kısa yazıyı:

"Bu yılın ilk kötü haberi basında yayınlandı: Melek'in vefatı... Muhlis Sabahaddin Beyin bir kızı vardı. Güzel, zeki, neşeli ve tiyatroculuğa uyan büyük bir istidatla doğmuş bir varlıktı. Babasının kurduğu operetlerde oynamış. Onunkiler dağıldıkça başka operetlerin sahnelerine çıkmış... Sonunda Şehir Tiyatrosu'na girmek istedi; girdi... Kaç oyun oynadı, ne kadar dayanabildi, şimdi doğrusu bulamam... Bildiğim iki yıl önce Kral Lear'deki rolünü oynarken kan kustu. Birden hastalandı. O demlerde hâlâ korkunçluğunu ve çaresizliğini muhafaza etmekte olan (zaten varmış) verem hastalığı alevlendi... Artık sahneye çıkamaz oldu. İki sene yattı, kalktı, tekrar yattı... Ve nihayet 1939 Aralık ayının altıncı gününün akşamı öldü. Onu, ayın sekizinci günü Feriköy mezarlığına götürdük."

Evet, bu dünyadan bir de Melek geçti...

MELODRAMLARA DAİR BİR MELODRAM

Rüstem Ertuğ Altınay

Melek Kobra'nın adını ilk ne zaman duydum hatırlamıyorum. Fakat hikâyesinin ayrıntılarını öğrenmem, Türkiye'de beden politikalarını incelediğim doktora tezimi yazmaya başladığım döneme rastlar. Gökhan Akçura'nın özenle yayına hazırladığı hatıratı, Melek Kobra'yı ve çevresini tanımak için çok değerli bir kaynak. Hastanelerde, sanatoryumlarda veremle mücadele ettiği yıllara dair anıları, bir pandeminin ortasında olduğumuz şu günlerde sağlık politikaları ve bunların sanatçıların hayatı üzerindeki etkilerini düşünmek için önemli bir fırsat. Fakat beni en çok etkileyen, ölüme adım adım yaklaşan bu genç kadın oyuncunun, kendi deneyimlerini kurmaca sayesinde anlamlandırmaya çalışmasıydı. Buradan yola çıktığımda hatıratı daha iyi anlamak için dönemin toplumsal ve kültürel hayatı üzerine araştırma yaparken bir yandan da verem melodramlarının izini sürmeye başladım. Melek Kobra hakkında yazmayı planladığım metin akademik bir makaleden bir tiyatro oyununa evrilirken operalar, filmler, tiyatro oyunları ve romanlardan oluşan zengin bir eser topluluğuyla ilişki kurma şansım oldu. Arşivlerdeki evrakın anlatılmamış masallar, ulusa dair mitler, sanrılar, kurmaca metinlerden alıntılar, yaşanmış ve yaşanmamış anılarla harmanlanmasıyla beraber gerçekte kurmaca arasındaki karmaşık ilişkiyi inceleyen; hatıratı bir kılavuz olarak kullanmakla beraber kendi meseleleri olan bir oyun ortaya çıktı. Bugün, Melek'in seyirciyle ilk buluşmasından yedi yıl sonra, içinde bulunduğumuz salgında pek çok tiyatrocü işsizlik, yoksulluk ve hastalıkla mücadele ederken oyundaki kimi kaygılar daha da önem kazandı. Melek Kobra'nın minimal sezon sayesinde yıllar sonra Darülbeyaz'a dönüşünün, kendi yaşamlarımızın gerçekleri ve gerçekliğimizin sınırları üzerine düşünmemiz için bir vesile olmasını dilerim.

Oyunda Melek Kobra'nın babası Muhlis Sabahattin Ezgi'nin (1889-1947) "Üç Yıl Beni Sevdanın İpek Saçları Sardı" ve halası Neveser Kökdeş'in (1904-1962) "Neden Bilmem Bu İptila" besteleri söylenmektedir.

Bu oyunda bahsi geçen kişi ve olayların hakikatle ilgisi bir yere kadardır. Başta Melek Kobra'nın hatıratı olmak üzere pek çok tarihsel ve edebî metinden yararlanılmıştır.

OYUN KONUSU

"Melek", aralarında Ayşe Opereti'nin de bulunduğu pek çok ünlü operetin bestecisi Muhlis Sabahattin Ezgi'nin kızı, dönemin nadide kadın bestekârlarından Neveser Kökdeş'in yeğeni, ülkemizi temsil eden dünya güzeli Keriman Halis Ece'nin kuzini, dublaj kralı Ferdi Tayfur'un eşi, tiyatro tarihimizin değerli isimlerinden Gülriz Sururi'nin de annesi, Süreyya Opereti'nin primadonnası Suzan Lütfullah'ın en yakın arkadaşı Melek Kobra'nın hayatını tiyatro sahnesine taşıyor. 24 yıllık kısa yaşamında Sabahattin, Ezgi, Tayfur, Kobra olmak üzere dört farklı soyadı kullanan Melek, şimdi bir hastane odasına sığın hayatını; Afife Jale, Cahide Sonku gibi kendisinin de aktristleri arasında yer aldığı Darülbeyti sahnesinden bizimle paylaşıyor.

(Gökhan Akçura
Arşivinden)

MELEK KENDİ SAHNESİNDE...

Jale Karabekir

Yıl 2020. İstanbul Şehir Tiyatrosu. Sahnede Melek Kobra. 1939 yılından sesleniyor bize. Cerrahpaşa Hastanesi'nde tüberkülozla savaştığı odasından. Operet, tiyatro, sinema ve dublaj sanatçısı Melek. Babasından ve kocasından aldığı soyadlarından sonra, hatıratında kendine Kobra soyadını layık gören bir oyuncu. Yirmi dört yıllık hayatına dünyanın tüm acılarını, yenilgilerini, hayal kırıklıklarını, sahte sevgileri ve tutkuları sığdırmaya çalışan; ruhuyla, kişiliğiyle, bedeniyle mücadele veren bir kadın.

Yıl 2020. İstanbul Şehir Tiyatrosu. Melek, Darülbedayi sahnesinde tekrar hayat buluyor. Özlemini çektiği o sahnede. Bize bomboş, yapayalnız hastane odasının kapısını aralıyor. Bu dünyada yaşadıklarını ve tükenmeyen mücadelesini bize hiç de uzak olmayan bu sahnede, bu kuliste, bu sokaklarda, bu şehirde anlatıyor. Yoksulluk, yoksunluk, yalnızlık içinde...

Yıl 2020. İstanbul Şehir Tiyatrosu. Dünyanın pandemiyle savaştığı bir dönemde, Melek sahnede yaşamaya devam ediyor. Konuşmaya, anlatmaya en ihtiyaç duyduğu o günlerde, onu ayakta tutan, hayat enerjisi veren tek şeyle: Tiyatroyla. Hastane odası onu çevreleyen dış dünyanın azabıyla dolu. O ise aynı odada yaşama, tiyatrosuyla tutunmaya çalışıyor. Bir kadın, üstelik sanatçı bir kadın 1930'ların Türkiye'sinde onu gün geçtikçe çürüten bir dünyaya karşı gelmeye çalışıyor. Bedenini ele geçirmeye çalışan hastalıkla da günbegün çatışıyor. Melek konuşuyor, anlatıyor, oynuyor. Konuşamamış, anlatamamış, oynayamamış tüm kadınlar ve sanatçılar adına... Düşünüyorum neler değişti o zamandan beri, bizim için? "Adı adsız günler" geçtikçe ve geçtikçe... Bizi Melek'e bağlayan bağlar sahnedeki Melek yaşadıkça daha da güçleniyor. Onun hüznü hüznümüz, acısı acımız, yenilgisi yenilgimiz, mücadelesi mücadelemiz oluyor. Ya da zaten öyleler, sadece bir farkına varış bu. Yıl 2020. İstanbul Şehir Tiyatrosu. Nefes alabildiğimiz tek yerdeyiz: sahnede. Pandemi koşulları içinde yaşama tutunduğumuz ince bir dal gibi tiyatro bizim için. Tıpkı hastane odasındaki Melek için olduğu gibi. Ve şimdi Melek kendi tiyatrosunda. Darülbedayi sahnesinde. Melek'in tutunduğu o ince dallar bizim de umudumuz oluyor...

SAHNELERİMİZE HES KODU İLE GİRİŞ YAPILACAKTIR

GİŞE SAATLERİ

Oyun Günleri: 11.00-20.30

Diğer Günler: 11.00-18.00

İNDİRİMLİ BİLET: Gazilerin eş ve çocuklarına, engellilere, öğrencilere, 65 yaşını doldurmuş Türk vatandaşlarına, 40 adet ve üzerindeki toplu satışlarda ve halk günü olan perşembeleri bütün seyircilerimize indirim uygulanmaktadır.

ÜCRETSİZ BİLET: Şehitlerimizin 1. derece akrabaları ve gazilerimiz için geçerlidir.

*TÜM SAHNELERİMİZDE
ÜCRETSİZ İBB Wİ-Fİ İNTERNET HİZMETİNDEN FAYDALANABİLİRSİNİZ*

BİLET FİYATLARI

Müzikal Tam Bilet: 27 TL

Müzikal İndirimli Bilet: 20 TL

Oyun Tam Bilet: 20 TL

Oyun İndirimli Bilet: 14 TL

Çocuk Oyunları Bilet: 5 TL

Kare kodu okut, indirmeye başla!

 Seyirci İletişim Merkezi

(0212) 455 39 00